

Rådgiverkolleger på tværs af de nordiske grænser var samlet for sidste gang i september for at dele viden om alternative midler. Der er stor opbakning til at fortsætte dialogen efter projektets afslutning.

Netværk om alternativt planteværn er styrket

Gennem tre år har konsulenter i Norge, Sverige og Danmark samarbejdet om alternativ plantebeskyttelse i specialafgrøder og delt viden på tværs af grænser.

✍ Helle Mathiasen, HortiAdvice,
hmat@hortiadvise.dk

Projektet 'Samarbejde om alternativt planteværn i Sverige, Norge og Danmark' slutter ved årets udgang, og det sidste netværksmøde blev afholdt i september 2025 med 44 deltagere. Nøgleordene i InterReg-projektet har været planteværn, alternative midler, netværk og vidensdeling.

Partnere i projektet

- Dansk Gartneri
- HortiAdvice
- AU Flakkebjerg
- Lantbrukarnas Riksförbund
- Jordbruksverket
- Norsk Landbruksrådgivning
- NIBIO

Emner for hele erhvervet

Programmet på det sidste netværksmøde bestod både af en fælles del for alle sektorer af erhvervet og af en del med opdelte emner for faggrupperne frilandsgrøntsager, frugt og bær samt væksthuse og planteskoler. Præsentationerne bød på resultater fra forsøg, der er udført i projektet. Et af emnerne var udbringningsteknik, der er afgørende for effekt generelt, men er særlig vigtig ved anvendelse af alternative midler. Derfor indgik udbringningsteknik med særskilte oplæg om demonstrationsresultater.

Hvad er alternative midler?

Alternative midler er et vidt begreb men kan defineres som midler i kategorierne: Lavrisikomidler, midler, som er godkendt til økologi samt basisstoffer. Det er midler, som kræver en anden tilgang

til anvendelse, og som giver stort behov for at optimere anvendelse for at opnå størst mulig effekt.

Undervejs i projektet har der været fællesmøder for rådgivere og forsøgsmedarbejdere fra de tre lande. Møderne har styrket netværket af rådgiverkolleger på tværs af grænserne, og fagligheden er samlet på en platform, hvor viden og erfaring deles på tværs af grænserne. ■

Interreg
Öresund-Kattegat-Skagerrak
European Regional Development Fund

Bekæmpelse af rodbland i rødbeder

I arbejdet med at reducere sygdomsangreb og forbedre kvaliteten i rodfrugter er der gennemført afprøvninger af biologiske midler både i Norge og Danmark.

✍️ Pernille B. Kynde, HortiAdvice,
pbk@hortiadvise.dk

📷 Hilde Marie Saastad

Mange af de afprøvninger, der gennemføres i regi af InterReg, er ikke egentligt forsøgsarbejde men demonstrationer, uden gentagelser og statistik. Alligevel kan man blive klogere af at se på de tendenser, der er.

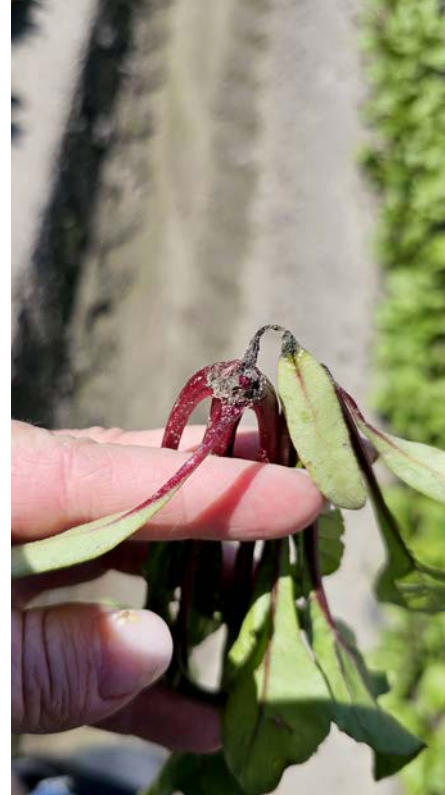
I en spændende demonstration udført af Norsk Landbruksrådgivning så man på årsagen til rodbland i rødbeder, hvor fremspirede planter på 2-3 cm visner. Der indgik tre behandlinger med det biologiske plantebeskyttelsesmiddel Serenade ASO og med det kemiske plantebeskyttelsesmiddel Switch: 0,8 liter Switch pr. ha på

kimbladsstadiet, 8 liter pr. ha Serenade ASO på kimbladsstadiet samt to behandlinger med 8 liter pr. ha Serenade ASO først på kimbladsstadiet og igen to uger senere.

Hvad demonstrationen viste

Switch gav næsten 112 procent større udbytte af salgbar rødder end ubehandlet. Næstbedst var Serenade med dobbeltbehandling med 53 procent højere udbytte af salgbar rødder, mens enkeltbehandlingen med Serenade gav 27 procent højere udbytte. Ubehandlede havde også mere råd. Laboratorieundersøgelser viste, at det var *Fusarium. spp.*, der var den primære årsag til rodbland i rødbederne.

Selvom der er behov for yderligere afprøvninger for at opnå statistisk sikkerhed, peger demonstrationen på, at biologiske

Rodbrand i rødbede, hvor små planter på 2-3 cm visner.

midler kan spille en rolle i integreret plantebeskyttelse i rødbeder og andre rodfrugter. Det er interessant i lyset af stigende krav om bæredygtighed, og at antallet af tilladte midler ser ud til at blive mindre. ■

Tankmiks af alternative midler

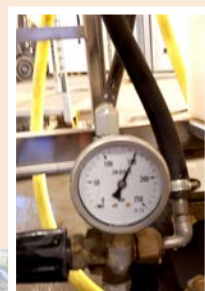
Et af emnerne på InterReg-mødet i Malmø var den praktiske anvendelse af mikrobiologiske midler.

✍️ Niels Enggaard Klausen, HortiAdvice,
nek@hortiadvise.dk

Som inspiration for alle konsulenterne blev der på InterReg-mødet vist eksempler på, at mikrobiologiske midler i praksis er anderledes at anvende end kemiske midler. For at spare sprøjtetimer vil man ofte gerne blande flere midler i samme tank. Med en større anvendelse af mikrobiologiske midler opstår spørgsmålet: Hvilke kan man blande – og kan man overhovedet blande dem? En tidligere laboratorieundersøgelse i HortiAdvice viser, at Serenade ASO hæmmer udviklingen af flere mikrobiologiske midler. Det giver god mening, da Serenade ASO er et svampemiddel, og flere af de mikrobiologiske midler, der blev hæmmet, består af svampesporer. Det viser, at man ikke ukritisk kan blande midlerne.

Sprøjtetype

Flere mikrobiologiske midler udbringes med højtrykskærresprøjte. Men kan de mikrobiologiske midler tåle at blive sprøjtet ud ved eksempelvis 100 bars tryk? På mødet blev en anden tidligere laboratorieundersøgelse præsenteret. Her blev BotaniGard udsprøjtet ved tryk fra 3 til 120 bar, der blev udtaget prøver, som efterfølgende blev analyseret. Selv efter sprøjtning ved 120 bar var midlet fuldt vitalt. Dette behøver dog ikke være tilfældet for andre mikrobiologiske midler. Emnet gav god debat og inspiration blandt deltagerne. Der er stadig meget at lære om blandinger og udsprøjtning. Der er behov for flere afprøvninger af den praktiske anvendelse af mikrobiologiske midler for at sikre optimal udnyttelse og effekt af midlerne. ■

Det er vigtigt at vide, om mikrobiologiske midler er levende og effektive, efter de er sprøjtet ud ved højt tryk. Flaskerne er prøver af sprøjtevæske med BotaniGard, der er sprøjtet ud med op til 120 bar.